

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Bursa Șaguna.

În numărul 55 al „Tribunei” din Arad, sub titlul de mai sus, un zelos civilizator al neamului nostru se ridică pe niște înălțimi, în vădăduhul minții sale, de unde improașcă în toată profesorimea din Ardeal cu o necruțare, proprie numai oamenilor neorientați, răutăcioși ori orbiți de grandomanie. A tăcea în fața unor învinuiri atât de cutăzătoare înseamnă: a ne desconsidera pe noi înși-ne și școala românească secundară din Ardeal. A lovi în față întreaga tagmă a apostolilor neamului nostru fără pic de considerație înseamnă: a fi lipsit de cele mai elementare cerințe de urbanitate. A generaliza în felul, cum se încumetă acel ins dela „Tribuna”, e o lipsă de ori ce scrupul. La care școală a învățat respectivul limba aceasta? După stil și concepție ți s’ar părea, că tot prin o școală românească a trecut, și acum nu se sfiește a arunca cu noroiu în acea școală, care i-a dat elementele culturale și i-a făcut cu putință să-și iee sborul spre înălțimi, nepătrunse de alți muritori.

Acest om vorbind de împărțirea stipendiului de 1200 lei, format cu ocazia serbării centenarului Șaguna, și de felul împărțirii lui, între teologii absolvenți de Sibiu și Blaj, zice: „In seminariile noastre vin în majoritate elementele cele mai slăbuțe de prin diferitele licee”; apoi „din cei vre-o 40 inși câți vin an de an la teologie, nu e nici unul singur, care să pozează limba germană”. „Dată fiind mai departe trista împrejurare, că seminariile noastre sunt în general privite ca școli, cari pregătesc destul de slab și de superficial, din cauza lipsei de pregătiri științifice a profesorilor și a unei inspecții oare care, absolvenții de teologie dispun de o pregătire științifică foarte subredă, pe care nu se poate zidi aproape nimic serios, decât pe lângă cea mai încordată străduință, pe

care acești absolvenți n’o mai au decât în cazuri rarissime”. Ca dovadă aduce autorul „faptul”, că consistorul din Sibiu dă an de an patru burse de câte 1000 cor. absolvenților de teologie, pentru ca să facă studii la universitate, fără ca din absoluta majoritate a acestora „să se fi ales ceva”.

Vorbind de necesitatea cunoașterii de limbi a bursierilor adaogă: „Ei bine, absolvenții de teologie ortodoxi nu mai știu aproape nimic latinește, căci puțintica latinească, pe care au învățat-o în liceu, au uitat-o în cei trei ani de teologie, în cursul cărora nu s’au mai ocupat cu ea de loc”.

Cătră sfârșitul articolului autorul se năpăstuește apoi asupra profesorilor secundari români: „Dacă cultura noastră națională e în pericol, nici o altă instituție nu e mai indicată a o salva, decât școala românească secundară, cea școală care de vre-un deceniu și jumătate e inundată aproape exclusiv numai de profesori, cari nu dispun nici de o cultură națională corespunzătoare, nici de o cultură apuseană temeinică”. Niște acuzații acestea, ținute în termeni așa de generali, încât trebuie să revoalte pe ori ce om de bun simț.

Am tăcea poate și acum, dacă în pomenitul ziar nu s’ar repeta mereu învinuiri îndreptate mai ales asupra „Seminarului Andreian”. Nu vom întoarce și noi sabia cu tăișul, ci vom prezenta fapte, din cari cetitorul cinstit și nepreocupat va vedea cine în scrisul său bate câmpii.

Pentru clarificarea chestiei vom cerca să răspundem pe rând.

1. La învinuirea cu privire la puțină calificare a tinerilor, ce vin la teologie, răspundem: E un adevăr, recunoscut de toți, câți țin să se informeze de mersul cultural al poporului nostru din această patrie, că de aproape un deceniu la „Seminarul Andreian” nu se mai primesc decât tineri absolvenți de gimna-

ziu și cu examen de maturitate. Acestui adevăr i s’a dat expresiune la diferite ocazii publice, chiar și în sinodul și congresul nostru național bisericesc. S’a constatat și în rapoartele dela sfârșitul anului școlar, că atât în secția teologică, cât și în cea pedagogică, intră elemente tot mai bune, deci și cultivarea lor devine mai rodnică, decât se putea până acuma. Pe criticul „Tribunei” l’am ruga să poftască și să arunce un ochiu numai în lucrările scripturistice, ce le fac acești elevi în societatea de lectură „Andreiu Șaguna”, și se va convinge de netemeinicia afirmațiilor sale. Și dacă va voi să se pătrundă mai adânc de falsitatea concepțiilor sale, îi dăm voie liberă să ochiască și în celelalte lucrări de școală, ba să asiste la prelegeri, cu un cuvânt, să inspecteze după plăcere, și apoi punându-și mâna pe inimă să zică un „peccavi!”

Părerile acelui domn se vor fi potrivit înainte de asta cu atâtea decenii, dar astăzi este un păcat strigător la cer a mai perena atari părerii greșite. Și dacă cineva le mai susține, nu putem altceva presupune despre el, decât că e neorientat, ori e răuvoitor.

Dupăce odată aproape toți elevii de teologie sunt cu maturitate, mai poate cineva afirma, că ar fi de tot slab pregătiți? Mai adăugăm la aceasta, că spre pildă în anul prim teologic avem 6 inși trecuți cu calcul de bine la examen de maturitate, iar ceilalți cu îndestulitor. Avem apoi în ceilalți doi ani vre-o 14 inși cu calcul eminent și bine. Nici aceea nu e adevărat, că partea cea mai mare ar fi de pe la licee străine. Adevărul este, că partea cea mai mare a teologilor veniți la Sibiu este dela Brașov, Blaj și Năsăud, tot școale cu limba de propunere românească.

2. Cu privire la necunoștința limbei germane, despre care afirmă cu o siguranță grozavă, că nu o ar

poseda nici un absolvent de teologie, răspundem cu date scoase din arhivă. În cursul prim teologic posed deplin limba germană 4 elevi teologi, în cursul II teologic 9 inși, iar în cursul al treilea 7 inși, cu totul 20 inși. Acestea sunt fapte și nu vorbe!

3. Ridică eminentul nostru critic o acuză groaznică asupra profesorilor, cărora li-ar lipsi calificarea științifică necesară. Dacă părerea dânsului ar fi adevărată, atunci ar trebui cu toții să ne mirăm de puțină îngrijire, ce o poartă autoritatea supremă bisericească tocmai în punctul cel mai delicat al creșterii tinerimii. Slavă Domnului însă, lucrul nu e tocmai așa. Toți câți cunosc istoria bisericii ortodoxe române din Ardeal știu prea bine, că încă Șaguna a trimis tineri la universități germane, ca după absolvarea cursurilor teologice să se califice pentru posturile de profesori și alte dignități bisericești. La Lipsa au fost trimiși: Ioan Popescu, Zaharie Boiu, Dr. Daniil Popovici-Barcianu, Dr. Ioan Crișan, Nicolae Cristea, cari toți au fost profesori excelenți și scriitori aleși pe vremea lor. Popescu a fost un pedagog neîntrecut, Dr. Barcianu un naturalist și scriitor de prima ordine, Dr. Crișan un istorician de valoare.

Să nu uităm apoi pe scriitorul istoric, arhimandritul Dr. Ilarion Pușcariu, care și-a făcut studiile în Viena, pe Simeon Popescu, bun scriitor bisericesc, pe Virgil Onițiu, Dr. Iosif Blaga și alții. Chiar Chendi, distinsul scriitor critic și Ioan Moța au fost tot elevi de ai seminarului „Andreian” și stipendiști. Nu mai amintim pe ceilalți, pe cari i-am dat de profesori pe la Arad, Caransebeș, Năsăud, Brașov și chiar în România.

De atunci încoace mereu s’au trimis absolvenți de teologie pe la universități. Adevărat, că în timpul din urmă nu se mai trimit pe

FOIȘOARĂ.

Ziaristica bisericească la Români

de Onisifor Ghibu.

(Urmare).

Jurnale cu colorit religios după 1866.

11 Februarie 1866 a provocat mari fierberi în Principate, fierberi de cari nu se putea ține departe nici clerul. O parte a clerului muntean, în frunte cu mitropolitul Nifon avea simpatii pentru Rusia, de unde aștepta un prinț ortodox cu tragere de inimă pentru biserica română,¹ în timp ce o parte a clerului moldovean ar fi dorit mai bucuros separarea Moldovei de Țara românească și ajungerea în fruntea ei a lui N. Rosnoveanu, care purtase o luptă aprigă împotriva lui Cuza.² Insuși mitropolitul Calinic fusese acela care la 3 Aprilie 1866 se pusese în fruntea revoltaților traversând străzile Iașului în plin ornat arhieresc, ceea ce a făcut, ca în interesul ordinei publice să fie arestat. Alături de el era Rosnoveanu, T. Boldour-Lătescu și alți nemulțămii. „Revoluția” din Iași fusese fără multă greutate potolită, agitația spiritelor însă nu conținea tot așa de ușor. De

aceasta a purtat grije un anumit soi de presă. Boldour-Lătescu însuși, care a fost și el deținut dimpreună cu mitropolitul Calinic, și care a scris o apologie a zilei de 3 Aprilie,³ dupăce s’a liberat din temniță, cel dintâi lucru pe care l-a făcut a fost redactarea unui jurnal, care avea să cuprindă vederile sale politice. Jurnalul apare în Iași sub titlul *Moldova* (deci și aici tot separatiști!) foaie politică, religioasă și comercială, (1866—68), având ca deviză „Respect religiunii și proprietății și (post festa) Unirea personală cu principe străin (cetește: rusesc)”. O foaie religioasă n’a fost însă această „Moldova”, care era mai înainte de toate o armă de apărare personală a redactorului ei. O amintim totuși, mai mult ca o curiozitate și ca un semn caracteristic al vremilor acelora, în cari biserica începu a fi socotită de unii oameni drept paravan după care se pot face fel de fel de isprăvuri.

În același an cu „Moldova” apare în București sub conducerea lui Romulus Scriban și a lui Demetriu N. Preda un alt ziar *Dacia română*, ziar politic, comercial, literar și religios. El trecea în lumea mare românească de „echul Poporului român” și ca atare își ținea de datoria sa a tăia și a spânzura pe toți aceia cari se atingeau de biserică. O foaie bisericească n’a fost însă nici asta, cu toate că-și atribue caracterul religios, — și se amintește aici iarăși numai pentru interesul istoric.

Cu un program identic ca al acestora a început să apară la 1866 și *Legalitatea*, foaie politică, religioasă, literară și științifică, de două ori pe săptămână, în București sub îngrijirea lui P. Georgescu și I. Baldovin (Iarcu în „Bibliografia” sa zice, că sub numele acesta din urmă ar fi a se înțelege I. Eliade-Rădulescu).⁴

În anul următor apare în Iași o altă revistă care-și atribue un caracter religios: *Originea*, foaie literară, științifică și religioasă sub redacțiunea D. George Pavloff. Deși a dat în fascicula I. și II. un tratat despre „influența Cristianismului asupra civilizațiunii” ea nu poate fi trecută în canonul revistelor bisericești.

Dar fiindcă era modă de a se mândri fiecare că „apărător al bisericii impilate” s’a găsit și această „Origine” să-și atribue acest caracter.⁵

Reviste bisericești mărunte.

După spunerea *Predicatorului moralului evanghelic și al umanității* Iași rămân doi ani de zile fără vre-o revistă sau foaie bisericească, căci nu putem socoti între acestea, dupăcum am văzut nici *Moldova* nici *Originea*. Abia la 1867 apare în Iași o adevărată revistă bisericească. Noua revistă se chema *Biserica Românilor*.⁶

(Va urma).

¹ Aus dem Leben König Karls des I. v. I. pg. 120.

² Appel aux chretiens, în care apelează la „atențiunea serioasă a Europei”. V. N. Dobrescu, Istoria bisericii române dela 1850—95, pg. 124.

³ Se află între masele Academiei române nr. 827 și e intitulată: Adevăr-adevărat în chestia răscoalei dela Iași din 3 Aprilie 1866.

⁴ „Unirea” 1891 pg. 303.

⁵ A eșit până la 1867.

⁶ N’am putut afla nici un exemplar, nici în biblioteca Academiei române, nici a Universității din Iași.

la universitățile apusene, ci mai mult la Cernăuți, Budapesta și Cluj. Adevărat și aceea, că consistorul nu totdeauna a fost norocos în alegerea persoanelor pe cari le-a învrednicit cu stipendii. Dar apoi, unde nu se comit greșeli în lucrurile omenesti? Am fost totdeauna între aceia, cari au cerut, ca autoritatea superioară, consistorul, înainte de a împărți stipendiile, să ceară părerea corpului profesoral asupra celor ce și-au înaintat cererile, dar n'am putut răsbi în corporația reprezentativă, căci e greu să urnești din forma veche o îndatinare, înțepenită prin veacuri.

Din atari stipendiști s'a construit și corpul profesoral teologic, oameni cu titluri academice, cari noi fiind, au încercat să introducă viață nouă, înmulțind studiile teologice întocmai ca și la o facultate. S'au apucat de lucru cu tot zelul și cu toată strădania, proprie unui om tânăr, cu dor și sete de a munci. Roadele se vor putea cunoaște numai mai târziu.

Nimenia nu poate nega, că în acest corp nu ar fi unele puteri foarte bune, cari mult promit și dela cari putem aștepta cu tot dreptul: o muncă stăruitoare și incununață de succese. Dar pentru toate trebuie timp.

4. Se mai scoate la iveală și necunoașterea limbii latine din partea teologilor ortodoxi, ca unii, cari și ce au știut, au uitat în cursul celor trei ani de teologie.

Am voi să știm, de ce numai teologii ortodoxi au uitat, iar cei neortodoxi nu?! Noi așa știm, că în teologia din Blaj studiile toate se propun românește, numai la Gherla și în seminariile catolice se propune latinește.

Cu uitarea limbii latine nu e tocmai așa, cum crede distinsul nostru critic. Cel ce a fost cătușit de cât student bun, nu o uită așa, ca să nu între în ea cu ușurătate, și decă nu s'a ocupat cu ea în un interval de timp; deci în punctul acesta nu e nici o pedecă.

În meritul chestiei nu intrăm, căci nu ni-a cerut nimeni părerea. Cei ce au făcut stipendiul, vor fi știind ce fac. Nu ne credem autorizați a le da sfaturi, pe cari și așa nu știm dacă le ar primi.

Am fost datori însă să răspundem la invinuirile, cuprinse în acel articol și să le reducem la adevărata lor valoare. Pentru viitor sperăm a fi cruțați în cinstea și omenia noastră, altcum cunoaștem și alte proceduri de urmat.

Un profesor.

Nr. 2879 Plen.

Cerculariu

cătră clerul și poporul din cercurile electorale la sinodul arhiepiscopesc, IV. Alba-Iulia, VI. Hațeg, VII. Ilia, VIII. Gioagiu și IX. Zarand.

Prin renunțarea deputaților sinodali la mandat: Dr. Miron Cristea, deputat din cler în cercul Ilia, Vasiliu Domșa, deputat din cler în cercul Gioagiu, Georgiu Dănilă, deputat mirean în cercul Hațeg, Dr. Ioan Popp, deputat mirean în cercul Zarand, apoi prin repausarea deputatului mirean din cercul Alba-Iulia, Mihail Cirlea, devenind vacante locurile de deputați la sinodul arhiepiscopesc, pentru îndeplinirea acelor venituri a dispune următoarele:

1. Preoțimea care formează cercul electoral Gioagiu și Ilia se va întruni Sâmbătă, în 27 Martie (9 Aprilie) 1910 dimineața la orele 10 a. m. la locul central, anume cercul Gioagiu în comuna Hondol, iar

cercul Ilia în comuna Ilia, și acolo sub conducerea comisariatului consistorial colegiul preoțesc va alege deputat sinodal cu mandat pentru restul periodului actual.

2. Pentru cercurile mirenești Alba-Iulia, Hațeg și Zarand oficiul parohial va convoca în Dumineca a 3-a a Păsemilor adevărat în 21 Martie a. c. sinodul parohial electoral pe Dumineca a 4-a din post pe 28 Martie a. c. și în aceea zi se va ține sinodul electoral, iar în Dumineca a 5-a anume în 4/17 Aprilie a. c. se va ține scrutinul la locul central al cercului, anume pentru cercul Alba-Iulia în orașul Alba-Iulia, pentru cercul Hațeg în orașul Hațeg și pentru cercul Zarand, în orașul Brad.

Cerculariul acesta se trimite fiecărei comune bisericesti din acele cercuri spre știre și conformare, iar pentru comunele din cercurile mirenești Alba-Iulia, Hațeg și Zarand se trimite și câte un protocol tipărit, și câte o covertă, în care să se pună protocolul sinodului parohial.

Cu deosebire se atrage atenția oficiilor parohiale la dispozițiile din regulamentul pentru alegerea deputaților la sinodul arhiepiscopesc în ce privește sigilarea protocolului sinodului electoral, și a cuvertei, autenticarea listei membrilor sinodului parohial, și îngrijirea, ca sinodul electoral să fie anunțat la timp, ținut la timp, și protocolul să fie dus în ordine la locul de scrutin.

Sibiu, din ședința plenară ținută la 8 Martie 1910.

Ioan Mețianu. **Dr. G. Proca,**
arhiepiscop și metropolit. secretar consistorial.

Din protopresbiterate.

Sinodul protopresbiterat al tractului Agnita, 26 Martie n.

În înțelesul legii noastre bisericesti „Statutul Organic” oficiul protopresbiterat al tractului Agnita a convocat sinodul protopresbiterat pe 22 Februarie a. c.

La chemare s'au prezentat membrii aproape toți, afară de George Coanta din cler și Achim Roman, Procopiu Marin și Ioan Popa din mireni, dintre cari Procopiu Marin, notariu comunal în Ilmbav, și-a scuzat absențarea. Adunarea s'a ținut în casele tractului. Mai întâi s'a săvârșit parastas întru vecinicia pomenire a Metropolitului Andrei și Miron și a binefăcătorilor bisericii noastre.

Președintele ordinar al sinodului Dl. protopresbiter Ioachim Muntean prin o cuvântare acomodată scopului salută pe cei prezenți și declară ședința de deschisă. Provoacă apoi pe membrii sinodului să aleagă notar și doi bărbați de încredere.

Sinodul proclamă de notariu pe preotul Ioan Alexandru, iar bărbați de încredere pe preotul Nicolau Gavrea și notariul comunal din Ghijasa Ioan Bendorfean. În chipul acesta constituindu-se biroul se procedează la verificarea alegerii unui membru mirean pentru parohia Alțina. Aleșul s'a verificat. Urmează apoi raportul oficiului protopresbiterat.

Dl. protopresbiter își începe raportul cu următoarele cuvinte:

Prea On. Sinod protopresbiterat! Mersul ce l-au luat afacerile administrative ale tractului mie submanat, în legătură cu activitatea mea oficioasă în cursul anului 1909, și în deosebi starea economică și culturală în care s'a aflat protopresbiteratul nostru la finea acestui an, se oglindește în raportul general pe care-mi iau voie să-l expun în următoarea schiță tabelară.

Numărul esibilitelor intrate la oficiul protopresbiterat în 1909 a fost de 1095, cari toate s'au rezolvat. Scaunul protopresbiterat a ținut ședință, în care a pertractat alegerea de preot din Rodbav. Procesele matrimoniale au fost 27.

Procese disciplinare s'au intentat la 2 învățători și 2 preoți, un preot a fost achitat, la al doilea procesul e în curs, iar un învățător a fost suspendat pe un timp scurt și celalalt a fost pedepsit cu înfruntare.

Protopresbiteratul constă din 34 parohii matre și 3 filii servite de 33 parohii și un capelan.

Un preot a fost penzionat și unul se află în retragere. Dintre toți preoții tractului 9 sunt văduvi. Preotese văduve sunt 10.

Pregătirea de studii a preoților tractuali este astfel:

Un preot cu școală elementară gra-nițarească.

Unul cu 1 clasă gimnazială.

Doi cu 2 clase gimnaziale.

Doi cu 3 cl. gimn.

Opt cu 4 cl. gimn.

Trei cu 5 clase gimn.

Șapte cu 6 cl. gimn.

Doi cu 8 cl. gimn.

Trei cu 8 cl. gimn. și maturitatea și Doi cu calificare superioară.

Mulți dintre preoți au și calificarea de învățător.

Familii în tract au fost cu finea anului 1909 4581, cu 18498 suflete, între cari sunt 9431 bărbați și 9067 femei.

S'au născut în 1909 bărbați 322, femei 296, cu totul 628 suflete. Dintre născuți 72 cazuri nelegitimi.

Căsătorii religioase s'au încheiat 163, dintre cari curat gr. ort. 152 și mieste 11. Numai civile 1.

Conviețuiri ilegale 211.

Au murit 200 bărbați și 209 femei, de toți 409.

De moarte silnică au murit 2 bărbați.

Instrucțiunea s'a predat în 23 școli, dintre cari 4 cu câte 2 învățători. Învățători au fost 31 și o învățătoarească. Dintre aceștia numai unul a fost instituit în mod provizor, iar toți ceilalți în mod definitiv.

În Bruiu, Hundrubech și Vesud, instrucțiunea a fost sistată, parte din lipsa de învățător calificat, parte din cauză, că organele statului au închis școala, ca nefiind corespunzătoare.

În Bruiu s'a redeschis și se speră, că și în celelalte două parohii se vor deschide cât mai curând. Instrucțiunea școlară arată un spor în față de trecut, căci nici un învățător din tract nu a dovedit spor în neîndeștătoriu.

Aici P. On. D. protopresbiter observă, că în ce privește cantitatea materialului, mai ales din limba română, n'ar fi progres, dar împrejurarea aceasta se explică prin grămădirea materialului din limba maghiară.

Adaptări la edificiile școlare s'au făcut în mai multe comune, iar în Ighidorul român s'a zidit la stăruința tinerului și zelului preot Constantinescu o școală nouă, foarte frumoasă.

Intregire de salariu conform art. de lege XXVII din 1907 s'a făcut în unele comune dela stat și se vor mai face tot de acolo, cu excepția parohiilor Agnita, Bărgăș, Bruiu, Cincul mare, cari în înțelesul legii statului nu pot fi ajutate, de oarece în acele comune există școală de stat. Singură parohia Șulumberg va întregi salariul învățătoresc dela sine, fără să fie restrânsă de școala de stat.

Cateheți la școli de stat au fost aplicoși 5 preoți, dintre cari 4 au fost remunerați cu câte 60 coroane, iar unul cu nimic.

În ce privește numărul obligațiilor de a cerceta școala, și a celor ce au cercetat-o, nu s'a putut expune starea reală, deoarece din comunele Mergindeal, Rodbav, Ruja și Sasauj n'au intrat datele statistice.

Tot așa nu s'a putut învedera starea reală a averilor bisericesti și școlare cu finea anului 1909, din cauză că datele referitoare la acestea n'au intrat de la unele parohii.

Tot din lipsa datelor statistice școlare nu s'a putut erua cât salariu capătă toți învățătorii din tract și din ce izvoare încurg acelea salarii.

Unele parohii mai sunt în restanță cu ratiociniile bisericesti încă de pe câțiva ani îndărăt.

În general raportul arată înaintare față de anii trecuți, și preoțimea în împlinirea agendelor ei a făcut un pas înainte, tot așa ca și învățătorimea. Totuși zice dl. protopresbiter în raportul său: „Sper, că ajungând preoțimea noastră din ce în ce mai mult la cunoașterea însemnată a ce o are statistica în evoluțiunea economică și culturală a timpului în care trăim, își va da silința să este arată rapoarte bazate pe cifre reale”.

Supus fiind raportul aprecierii sinodului, acesta îl ia la cunoștință, cu adăosul, că față de acele organe și persoane cari nu și-au împlinit datoriile, își exprimă regretul și însărcinează oficiul protopresbiterat, să aplice măsurile prescrie de regulamentele noastre bisericesti.

Raportul comitetului protopresbiterat arată, că s'a încasat multe restanțe cu discul merit pentru fondul protopresbiterat și taxele anuale dela parohii, și numai unele interese după banii elocai la privați mai sunt în restanță. Astfel intratele anului 1909 au fost 1903 cor. 32 fil. și eșitele 1790 cor. 51 fil. Un rest de casă cu finea anului de 112 cor. 81 fil. Capital după la banca „Frăția” în Agnita a fost cu finea anului 2006 cor. 72 fil. și la privați 257 cor. 58 fil. La începutul anului 1909 capitalul pasiv cu care s'a cumpărat casele tractului, a fost 14,706 cor. S'au plătit în anul 1909 cor. 1,200 și au mai rămas cu finea anului 13,506 cor. datorie.

Casele tractului reprezintă o valoare de 16,000 cor., capitalul activ de 2,264 cor. și 30 fil. laolaltă 18,264 cor. 30 fil. Subtras capitalul pasiv cu 13,506 cor. rămâne avere curată cu finea anului 4,758 cor. 30 fil. Budgetul s'a compus astfel: intrate 2,569 cor. 43 fil., eșite 2,267 cor. 10 fil., un excedent de 302 cor. 33 fil.

Comitetul anunță, că rațiociniul e în regulă și-l supune examinării sinodului.

Sinodul din motiv, că în raportul comitetului s'a arătat cât se poate de clar starea averii tractului, se mulțumește cu expunerea făcută de comitet, ia la cunoștință raportul și rațiociniul, și aprobându-l dă absolutiu comitetului.

Membrul mirean al sinodului, Constantinescu, interpeleză pe prezidiu, că pentru ce banca „Frăția”, care își are birourile în casele tractului, nu plătește chiria anuală? Prezidiul răspunde, că casele tractului sunt date ca locuință pentru protopresbiter și prin urmare Dsa poate să le folosească cum vrea. Interpelantul s'a declarat nemulțumit cu răspunsul și a insinuat vot separat. Sperăm că direcțiunea „Frăției” va ști să salveze pe viitor onoarea institutului și nu valăsa, ca chestiunea chiriei să mai vină în discuție. Ca bancă tânără și-a avut și ea neazurile ei, dar acum după ce a trecut peste ele, va ține cont de împrejurările, că prin cumpărarea caselor tractuale și-a luat și ea ființa. Și cum acestea două lucruri s'au născut deodată ca doi frați gemeni, așa e de dorit să și trăiască laolaltă, ca doi frați buni, ajutându-se împrumutat.

Alte obiecte ne mai ființ, ședința sinodului s'a ridicat.

Prea stimata doamnă protopopeasă și-a arătat bunavoința și cu ocaziunea aceasta față de membrii sinodului, invitându-i pe toți a lua parte la masa ospitală, unde au fost tractați cu îndestulare, și cu această ocaziune s'a închinat în sănătatea Excelenței Sale, a capului bisericii noastre, în a protopresbiterului, a stimatei doamne protopope și a familiei.

Ioan Alexandru,
par. și notar al sinodului.

Adunarea generală a „Albinei”.

„Albina”, institut de credit și de economii în Sibiu, Sâmbătă la 26 Martie a. c. și-a ținut a XXXVII-a adunare generală ordinară în prezența a 49 acționari, reprezentând 4988 acții cu 681 voturi. Adunarea a prezidat oș președintele consiliului de direcțiune dl. Iosif St. Șuluțu, asistat în calitate de notar de dl. Dr. Tib. Brediceanu, iar ca verificatori ai procesului și totodată scrutători de alegere au funcționat d-nii I. A. de Preda și Nicolae Togan.

Adunarea generală a luat spre știre raportul consiliului de administrație, conform căruia în anul 1909 a fost dusă în deplină urcare capitalului social la K 3 milioane și transformată filiala „Racoțanei” din Mediaș în o agentură a „Albinei”. Agentura aceasta în urma dezvoltării îmbucurătoare ce a luat va fi în curând transformată în filială.

Cele două filiale ale institutului, din Brașov și Lugos, au operat în anul expirat în condiții satisfăcătoare. La profitul net de K 405,160 au participat filiala din Brașov cu K 93,183 iar cea din Lugos cu K 27,195.

Miscarea cassei a fost în anul 1909 de K 133,366,414, revirementul în contul de giro al Băncii Austro-Ungare de K 29,736,993; iar al prima-notei de K 86,884,105. Fondul de pensii al funcționarilor, care a avut erogațiuni în sumă de K 18,288, a crescut cu K 38,224 la K 631,660.

După cetirea și a raportului comitetului de supraveghiere adunarea generală a aprobat bilanțul prezentat și a dat atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghiere absolut pentru gestiunea lor pe anul expirat.

Profitul net de K 405 160 94 s'a hotărât a se împărți, conform propunerii direcțiunii, precum urmează:

Dividendă și supradividendă K 255,000. 20% tantiemă statutară membrilor direcți

unii, comitetului de supraveghiere și funcționarilor instit. K 55,532-16. Remunerațiune funcționarilor fără drept la tantiemă și servitorilor K 3,080. Pentru scopuri culturale și de binefacere K 20,000. Fondului general de rezervă K 40,000. Fondului de pensii al funcționarilor K 15,000. Fondului special de rezervă restul de K 16,548-78.

Dividenda anului 1909 a fost deci fixată cu K 20 de acție și se poate ridica imediat după adunarea generală.

Prin dotațiile de sus au crescut:

Fondul general de rezervă la K 540,000. Fondul special de rezervă la K 187,981-51. Fondul de pensii al funcționarilor la K 646,660, iar sumele donate de „Albina” dela înființarea sa până la 31 Dec. 1909, pentru scopuri culturale și de binefacere la K 342,122-52.

Suma de K 20,000 destinată pentru scopuri culturale și de binefacere s'a împărțit conform propunerii direcțiunii în modul următor:

1. Rata VI. din suma de K 10,000 votată la fondul pentru întregirea la 8 clase a gimnaziului gr.-or. din Brad K 2,000.— 2. La fondul mesei studenților, întemeiate și susținute de institut K 6,000. 3. Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român: a) la fondul „Muzeului etnografic” K 1,000.— b) la fondul „G. Barițiu” K 1,000.— 4. Școlii elementare de fete a celeiaș reu-ni K 600.— 6. Reuniunii române de muzică din Sibiu K 200.— 7. Reuniunii române de agricultură, Sibiu K 200.— 8. Reuniunii pompierilor din Sibiu K 100.— 9. Reuniunii pentru înfrumusețarea orașului Sibiu K 100.— 10. Reuniunii igienice din Sibiu K 100.— 11. Gremiului comercial din Sibiu K 100.— 12. Internatului Reuniunii femeilor rom. din Brașov K 400.— 13. Asociațiunii pentru sprijinirea învățecilor și socalilor români din Brașov K 200.— 14. Reuniunii de muzică din Brașov K 200.— 15. Reuniunii pentru înfrumusețarea orașului Brașov K 100.— 16. La fondul studenților morboși din Brașov K 200.— 17. La fondul studenților morboși din Blaj K 200.— 18. La fondul studenților morboși din Brad K 200.— 19. Tinerimei univ. din B.-Pesta („Petr. Maior”) K 200.— 20. Tinerimei universitare din Cluj K 200.— 21. Internatului gr.-or. din Beiuș K 200.— 22. Reuniunii femeilor române din Deva pentru atelierul industriei de casă K 200.— 23. La dispoziția direcțiunii 5,300.—

Prețul marcelor de prezență s'a fixat cu K 10 ca și pentru anul expirat.

Procedându-se după acestea la punctul ultim dela ordinea de zi, la alegerea a doi membri în direcțiune, adunarea generală a reales cu mandat pe 6 ani, pe d-nii *George Dima*, profesor de muzică în Brașov și *Dr. Nicolae Comșa*, medic în Săliște.

NOUTĂȚI.

Conferența națională. Față de conferența națională, convocată pe 5 Aprilie n. la Sibiu, se manifestă pretutindenea viu interes, astfel, că are să fie una din cele mai bine succese. Pentru a se putea lua toate măsurile necesare cu privire la aranjarea lucrurilor se va ținea mâine, Joi, 31 Martie n. la orele 5 d. a. o întrunire confidențială a inteligenței române din Sibiu, în localul casei române din loc. Toți domnii cari se interesează de afacerile publice ale neamului românesc, sunt rugați să participe la întrunire, fiind bineveniți.

Delegați pentru conferența din Sibiu au fost aleși în cercul electoral *Sibiu I* ordinari: *Dr. L. Lemény*, *Nic. Ivan*, *Dem. Comșa*, suplent: *L. Tritean*, în cercul elect. *Sibiu II*. Ordinari: *Dr. Ost. Russu*, *Dr. Ioan Stroia*, *Dr. L. Borcia*, suplent: *Victor Tordășianu*; în cercul elect. *Cisnădie*: Ordinari: *Ioan de Preda*, *Ost. Goga*, *Dr. Ilie B-u*, suplent: *Valeriu Florian* (*Racovița*); în cercul elect. *Cristian*: Ordinari: *Dr. Nic. Comșa*, *Ioan Banciu*, *Dr. Ioan Lupas*, suplent *Ionel Comșa*; în cercul elect. *Noerich*: ord.: *Nic. Petra-Petrescu*, *Ioan Petrișor*, *Dr. Ioan Fruma*, suplent: *Dr. Enea Andreș*, în cercul elect. *Sebeșul sâsec*: Ord.: *Sergiu Medeanu*, *Dr. George Măcelar*, *Nic. Cărpinișan* (*Răhău*), suplent: *Dr. Traian Petrașcu*.

În comitatul *Bistrița Năsăud* au fost aleși: în cercul electoral al Bistriței d-nii *Dr. D. Ciuta*, *Dr. G. Tripon*, *Dr. V. Pe-hone* și un suplent, dl *Dr. D. Login*; în cercul Năsăudului d-nii *I. Dologa*, *Dr. V. Onisor*, *Dr. Ost. Utelea* ordinari, iar dl *Dr. T. Moisil* suplent.

Congres sârbesc. Congresul național bisericesc al sârbilor va fi convocat pe ziua de 29 Mai n. la *Carlovăț*.

Superficiali. Cetim în foaia ungu-rească „*Nagyszebeni Ujság*”, numărul mai nou, că secțiunea sibiană a reuniunii funcționarilor dela oșile ferate din țara noastră face o serată cu dans în 1 Aprilie, la care în ordinea dansurilor, după boston și poloneză, s'a pus și o *Horă*. „Păcat, — urmează cu ironie stimabilii confrăți — că în locul ciardașului de după pauză nu s'a introdus și *Cloșca*, de oarece el, *Cloșca*, stă în strânse legături cu *Hora*...” E regretabil că un ziar ardelean nu știe nici astăzi, că una este *jocul și cântecul hora*, și altceva este soțul lui *Cloșca*, cu numele *Horia* și nu *Hora*.

Mulțămă. Doamna *Lucia Cosma* a binevoit a da în 7 Martie n. a. o. un concert în favorul școlii industriale a „Reuniunii femeilor române din Sibiu”. Venitul curat al concertului a fost de K 649. Subscrierul comitet să simte plăcut îndăorat a mulțami doamnei *Lucia Cosma* pentru frumosul ajutor ce a dat școlii industriale. Cu ocazia aceasta reuniunii au binevoit a surasolvi înalt Preasfinția Sa mitropolitul *Ioan Meșianu* K 20.— dl *Alexandru Labu* K 100.— și doara *Nina Dunca* de *Săj* K 3.— iar dl *Georg Mayer*, librar în loc, a avut bunătatea a se îngriji de întreg aranjamentul concertului în mod de tot gratuit. Subscrierul comitet mulțamește pe calea aceasta atât suprasolvenților cât și dlui *Georg Mayer*. Pentru comitetul „Reuniunii femeilor române din Sibiu”: *Maria Cosma*, presidentă. *Dr. I. Beu*, secretar.

La „Reuniunea socalilor români din Sibiu” dl *Dr. Liviu de Lemény*, advocat și dl *Dr. Ioan Stroia*, protopresbiter în Sibiu, foști vechi membri ajutatori ai ei, s'au înscris în șirul membrilor pe viață cu taxa de cor. 50 solvită. Fie ca această faptă vrednică să aște cât mai mulți imitatori.

Ziar încetat. „*Revista Bistriței*”, organul politic al cărtărilor noștri din ținutul Bistriței — prea puțin pentru a-l putea susține, — își anunță suspendarea apariției, după o viață de oinoi ani cu colaboratori fără nici o remunerație bănească. Restanțele de abonamente fac 810 coroane.

Serbări în Iași. Comitetul pentru serbările jubileului universității din Iași a luat mai multe dispoziții în vederea serbarilor ce se vor ține în toamna acestui an. Primarul orașului, dl *N. Gane*, a promis că pentru statuia lui *Cogălniceanu*, care se va inaugura cu ocazia jubileului universitar, se va introduce în bugetul comunal o sumă de bani, pentru a termina cât mai curând executarea acestui monument. Bassorelieful statuei lui *Cogălniceanu* va cuprinde: Improprimăritarea țărănilor și unirea țărăilor. Se pregătește și un album, în care se va face istoricul universității și al facultăților de litere, știință și medicină. La acest album istoric vor colabora profesorii universitari din Iași.

Pentru medici. În comuna *Mramorac* lângă *Panciova*, se află vacant postul de medic comunal. Comuna are 5 mii de locuitori: români, sârbi și nemți. Locul este potrivit pentru un medic român. Concursul expiră în 10 Mai n.

Procese sistate. Procesele de presă pornite în contra „*Revistei Bistriței*” pentru articolul în afacerea catehizării și pentru manifestul ziaristilor în favorul zărilor dela *Agram*, au fost sistate.

Vreme ciudată. Mercuri a căzut asupra Vienei o ploaie torențială cu tunete și fulgere. În aceeași zi a urmat o mare ninsoare, care a acoperit străzile cu o pătură de zăpadă. Zilele sunt friguroase. În părțile noastre plouă și ninge din greu.

Pamflet. A apărut o broșură în limba germană, anonimă și fără locul tipăririi, care este îndreptată împotriva banelui croat *Nicolae Tomașici*, pentru că a părăsit religia romano-catolică și a trecut la cea ortodoxă răsăriteană.

Luptă pentru expoziție universală. Cu ocazia deschiderii canalului de *Penama* se va întocmi în America o expoziție universală, al cărei loc până acum n'a putut fi hotărât. Trei orașe se luptă pentru onorarea aceasta: *San-Francisco*, *San-Diego* și *New-Orleans*. Frunțașii acestor trei centre încearcă fiecare să câștige favorul guvernului pe seama orașului lor.

Un verdict de achitare nu e dovadă de nevinovăție. O curte cu jurați a schitat nu de mult pe un *Alexandru Hadi*, care a fost acuzat că și-a omorât iubite. Numitul *Hadi* a stat opt luni în arest preventiv. După liberarea sa a intentat erarului proces de desdăunare, pentru arestul ce l-a suferit, după convingerea sa, fără a fi vinovat. Curia regească a respins pretensiunea aceasta, pe motiv că verdictul negativ al juraților nu exclude posibilitatea vinovăției. Jurații au răspuns cu „nu” la întrebarea ce li s'a pus cu privire la vinovăția acuzatului, de sigur din lipsa dovezilor îndestulătoare.

Prețul animalelor sălbatice. *Re-vista engleză „Frys Magazine”* descrie felul cum se prind de vii animalele sălbatice în Africa și cum crește prețul lor, până ce ajung din piațele africane în piațele europene. Un rinocer tânăr se vinde în Africa cu 2 mii de coroane, o girafă cu 1500 cor., antilopele cu 400 cor. Mămuțele și crocodilii, nu prea au preț, se trec cu 5—25 coroane bucate. Prețul elefanților e schimbăcios după cum se și caută; prețul lor mijlociu este de 2 mii cor. Un leu sau un leopard costă 400—700 coroane. Mai scump de cât toate este gorilul, puternica maimuță care samănă mult cu omul. La licitări se plătește pentru un goril frumos desvolat până la 120 de mii de coroane. Animalele se cumpără pentru menajerii și pentru grădinele zoologice, de care se găsec cu totul cam 150 pe suprafața pământului.

Publicație artistică. Pictorul *Grigorescu*, viața și opera lui, este lucrarea cea mai nouă a poetului *Al. Vlahuță*. Publicația aceasta, artistic tipărită, va cuprinde număroase reproduceri după cele mai frumoase tablouri ale lui *Grigorescu* și va apărea în zilele acestea. Un exemplar costă 50 cor.

La „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu” au fost primiți următorii membri ordinari și anume: *Ioan Predovici*, paroh în *Amnaș*; *Dr. Nicolae Lazar*, advocat și *Dr. Traian Petrașcu*, medic, ambii din *Sebeșul-Săs.*; *Maximilian Grecu*, notar în *Răhău*, *Laurențiu Holerga*, conducătorul pepinierii de via de vie din *Apoldul-rom.*; *Iosif Aron*, paroh în *Cisnădie*; *Dr. Ștefan Lădey*, advocat și *Dr. Nicolae Ittu*, medic, ambii din Sibiu.

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărae, au mai dăruit: *Ioan Predovici*, paroh (*Amnaș*), 1 cor.; *Ioan Frăncu*, paroh (*Cetea*), soția sa *Maria n. Morariu* și copii lor *Ioan*, *Silvia*, *Elisaveta*, *Enea* și *Alexandrina*, cor. 140; *Ioan Imbăruș*, învățător (*Săngeorgiu* de pădure) și soția sa *Maria n. Muica*, 1 cor.; doara *Elisaveta Nonu*, 20 bani, *Petru Ciuhandu*, paroh (*Rossia-Biharia*), 10 bani, *Petru Tinou*, funcț. la „*Albina*”, 20 bani; *Saver Pap*, cand. de adv., 1 cor. și *David Papp*, dir. școl. (*Herman*) 10 bani.

Un jubileu. În săptămâna trecută în 24 Martie s'a sărbătorit în *Nizza* aniversarea de 50 de ani, de când regele Italiei a cedat Franței *Nizza* și *Savoia* (sau, cum le zicea *Garibaldi*, „*diadema Italiei*”), pentru ajutorul dat de împăratul *Napoleon III.* italienilor dela 1859, în luptele purtate împotriva Austriei. Regele *Victor Emanuel* a semnat decretul de cesiune în 24 Martie 1860 în *Turin*, capitala de atunci a Italiei. Sub stăpânirea franceză *Nizza* și *Savoia* s'a renăscut la o viață strălucită și bogată. În 1860 *Nizza* cu cele 30 de mii de locuitori era un loc foarte puțin însemnat. Astăzi are peste 200 de mii de suflete, și se bucură vara și iarna de o afliuență de străini mai mare decât ori ce altă localitate europeană. Are palate, vile, hoteluri, promenăzi, teatre, concerte, restaurante vestite în toată lumea. Și mai ales are o climă dulce și un cer azuriu.

Sărbarea pomilor.

Ca începere din 1910, Reuniunea română agricolă sibiană, dorind să contribuie în măsură și mai mare la îndrăgirea cultivei pomilor, obișnuita plantare a altorilor, dăruind membrilor din cutare localitate, o va însoți de o anume sărbare școlară, la care să ia parte obștea din comună și din comunele învecinate. Cum în primăvara de față plantarea altorilor să va face în comuna *Mag*, comitetul Reuniunii s'a adresat către parohul *Alexandru Vlad* de acolo cu următoarele șire:

Cuvioase Părinte!

După cum în deobște este cunoscut, Reuniunea noastră agricolă a îmbrățișat cu toată căldura cultivarea pe scară întinsă a pomilor. În acest scop ea distribue pădureți și altor, ține prelegeri și cursuri de pomărit, aranjează expoziții de poame împreunate cu împărțire de premii, dăruiește an de an membrilor săi din câte o localitate câte un măr altoit de soi superior și rentabil etc., toate acestea cu scop de a deprinde poporațiunea la cultura în masă a cât mai puține, dar cu atât mai căutate soiuri de poame.

În conformitate cu programul nostru de lucru, în anul de față s'a vor dăru cu meri altoiți membrii noștri cu locuința în *Mag*.

Cu abatere dela trecut și cu scop, ca și prin această lucrare a noastră să contribuim la cât mai marea îndrăgire a poporațiunii cu cultura pomilor, hotărâre am luat, ca de plantarea pomilor dăruiti, ce să va face sub conducerea trimișilor comitetului nostru, să legăm anume serbări, la cari să asiste obștea de acolo și eventual și din comunele învecinate. Lucrul ni-l închipuim astfel: altoiți ce-i destinăm pentru comuna *Mag*, v'ro 50 bucăți, îi dăruim elevilor mai mari de școală, cari sub conducerea *Cuvioșiei Tale* și a corpului didactic să pregătească de pe acum la loc potrivit și după toate prescrierile gropile de lipsă, iar în ziua, ce să va delege pentru plantare, plantarea s'o săvârșască sub conducerea și după îndrumările date de esmișii noștri, tot elevii, cari devin stăpâni și îngrijitorii ulteriori ai pomilor plantați. Pentru plantare să serviască grădiniile părinților copiilor, cimiterul, curțile, școala de pomi și eventual vre-un drum din comună.

Pentru ca lucrul acesta să fie cât mai atrăgător, bravul corp didactic de acolo cu concursul *Cuvioșiei Tale*, să instrueze copii de școală în cântări, în declamațiuni, în eseriții gimnastice etc., cu cari să se producă în ziua plantării și în fața publicului adunat.

Acetee premerse, îndrăsuim a vă ruga cu frățască dragoste să binevoiți a convoca de urgență o conferență a frunțașilor de acolo, în care, atât *Cuvioșia Ta* cât și domnii învățători, să dezbateți această afacere, să designați elevii de școală, cari vor fi dăruiti cu pomi, să alegeți ziua, în care să se facă plantarea și să stabiliți programul definitiv al sărbării pomilor.

Despre cele statorite să ne înconștințați și pe noi spre a putea face de cu vreme publicațiunile și celelalte, ce se țin de sărbare.

Gropile pentru pomi să se facă de 100—120 cm. largi și de 50 cm. adânci. Pământul mai de deasupra, ca mai bun, să se pună de o latură, iar cel seos din fundul gropii, ca mai sărăcăcios, de cealaltă latură a gropii.

Mulțumindu-vă înainte pentru ostenelele, ce le puneți în serviciul acestei cause bune, vă rugăm să primiți espresia dragostei noastre frățești.

Sibiu, 23 Martie 1910.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Pant. Lucuța
prezid.

Vic. Tordășianu
secretar.

Cărți și reviste.

N. R. Literar, nr. 11 din 14 Martie 1910 cuprinde: *Contra pamfletelor*. *Scrisoare*, versuri de *Vlădescu*. *Costache Velisariu* (urmare) de *D. C. Moruzi*. *Oedip la Colona* (urmare). Din corespondența lui *Bariț*, sorisori dela *Al. Papiu Ilarian*, publicate de *N. Bănescu*. *Neihardt von Reuenthal* din *J. germană* a evului mediu, versuri trad. de *V. Tempeanu*. *Cugetări*. *Cronică*. — Un număr 15 bani.

Grand-Hotel „Savoy”, Budapesta

VIII. Iosefsring 16.

în nemijlocita apropiere a Teatrului național, poziție centrală favorabilă cu 120 odăi și saloane. Încălzire centrală, lift, apaduct de apă rece și caldă în fiecare odaie. Luminatie electrică, restaurant de rangul prim. Odăi dela 3 cor. în sus.

(121) 2—10

Medic român în Karlsbad.

Dr. Enea Nicola

dela facultatea din Viena

dă consultațiuni în Karlsbad, „Feigenbaum“, vis-à-vis de Mühlbrunn.

(387) 10—

Prin Librăria arhidiecezană din Sibiu, se pot procura următoarele re-cuise de învățământ impuse de noua lege școlară:

Tabele de cetit ungurești	4-80
Tabele de cetit românești	4-80
Gőncz P., A métermértékek falitáblája	1-20
Bittenbinder M., Utasítás a méter-rendszer használatára és tanítására a népiskolák számára	—60
Rosch-féle természetrajz obrák (16 bu-căți în colorii și cu text explicativ)	15—
Mașină de socotit	13-50
Bopp, Colecțiune de măsuri metrice	12—
Mapa politică a Ungariei	14—
Mapa politică a Europei	15—
Mapa fizică a Europei	15—
Mapa fizică a Ungariei	15—
Tabelele de părete a le lui Hötzel: Primăvara, vara, toamna, iarna, Curs-tea țărănească, Mușli, Orașul, trase pe pânză a	6-60
Mapele comitatelor singuratică a 20 și	—30

Dorind a curăți depozitele

Școala de pomărit a lui

Fr. Caspari & Comp.

în Mediaș (Transilvania)

oferă cu prețuri reduse toți articli școlari de școală de pomărit, ca pomi de fructe sâmburoase, pie-troase și cu coaje, strugurei și a-griș, smeură, fragi, tufe de decor, pomi pădureți, plante sălbatice, conifere, rose etc. Scădere de preț de 10%, dela pomii pitici 30%, dela conifere 50%.

Catalog la cerere franco.

(97) 10—10

Pret redus!

Dela Librăria arhidiecezană se pot procura cu preț redus:

Omer, Eliada . . . K 1-60
Chendi, Impresii . K 1-60

Requisite de scris se pot procura de la Librăria arhidiecezană

Unde se pot procura

REVERENZI

croite cu chic și lucrate bine? Numai la

IOAN PETRAȘCU

măestru croitor, Sibiu, Str. Cisnădiei Nr. 30,

pentru că el le croiește foarte bine și pe lângă că le lucră din material bun le face și cu un preț de tot moderat și la caz de urgență le poate face în timpul cel mai scurt posibil.

Să mergem dar la el, să sprijinim industria românească, căci numai astfel putem deveni tari și mari! [94] 8—52

Telefon 172.

Compoziții românești de Tiberiu Brediceanu.

Doine și cântece.

(Voce și piano.)

CAIETUL I.

Foaie verde, foi de nuc.
Cântă puil cucului.
Bădișor depărțitor.
Spune mândr' adevărat.
Vai, bădiță, dragi ne-avem.
Cine m'aude cântând.
Bade, zău, o fi păcat.
Bagă, Doamne, luna 'n nor.

CAIETUL II.

Știi tu, bade, ce mi-ai spus.
Vino, bade, iar acasă.
Năcăjit ca mine nu-i.
După ochi ca murele.
Floare fui, floare trecui.
Cântec haiduceșc.
Trageți voi boil
Cine n'are dor pe vale.

Jocuri românești.

(Piano solo.)

CAIETUL I.

Lugojana.
Măzărca.
Ardeleana (ca în Banat) I.
Pe picior I.
Ardeleana I.
Brău I.
Hora.
Ardeleana (ca în Banat) II.

CAIETUL II.

Ardeleana (ca în Banat) III.
Ardeleana II.
Pe picior II.
Țarina.
Învărtita I.
De doi.
Ardeleana III.
Brău II.

CAIETUL III.

Brău III.
Hațegana.
Ardeleana (ca în Banat) IV.
Învărtita II.
Pe picior III.
Ardeleana (Abrudeana) IV.
Ardeleana (ca în Banat) V.
Brău IV.

Prețul unui caiet: cor. 4—
fr. 5—

De vânzare la toate librăriile românești.

Depozit general:

Librăria arhidiecezană Sibiu (Nagyszeben).

Onorat cler român gr.-or.!

Aduc la cunoștință mult Onor. domni preoți români gr.-or., că din cauza scumpetei enorme a materialului, am fost silit a urca prețul cu ceva la

Pălăriile preoțești,

și adevă: Pălăriile de mătășă părăsă model „Dr. Cristea“ cu 10 cor., pălării preoțești linse cu 7 cor. 60 fil. Vesuri preoțești de iarnă cu 5 cor. 40 fil.

Onorații domni preoți români gr.-or. știu bine, că ce fel de marfă am trimis la toți câți au comandat, așa că au fost foarte mulțumiți, atât ca calitate cât și ca format.

Rugând pe Onor. cler român gr.-or. care din inimă și su-flet voințe binele și înaintarea meseriașilor români, de a mă sprijini și onora cu comanda de ca și până acum, și îmi voi da toată silința de a-i mulțumi în toate privințele.

Rămânând cu distinsă stimă

A. Meșotă,
pălărier.
Brașov — Brassó.

(120) 2—2

In atențiunea bibliotecelor parohiale.

Dela Librăria arhidiecezană se pot procura următoarele cărți cu prețuri reduse:

	în loc de	numai		în loc de	numai
Grigorovitz, Dela hotare	2—	1 65	Odobescu, Grecia în țara Ro-mânească	12—	10 40
Hașdeu, Sarcasm și ideal	2-50	2 —	Oeconomu, Răsunarea lui Anastasie	2—	1-70
Iconografia creștină	4-50	3-40	Onciul, Originele principa-telor Române	4—	3-50
Idiera, Istoria artelor fru-moase	7—	3-80	Ardeann, Eminescu, pesi-mist, profet și econom	1—	—80
Ionescu-Gion, Ist. științelor	1—	—80	Păcățianu, De pe la noi, novele	2—	1-60
Iorga, Concepția actuală a istoriei	1—	—90	Papahagi, Graie aromâne	1-60	1-40
„ Inscriptii din bise-rica României	5—	4-20	Petrescu, Tratat de comp-tabilitate	8—	7-40
„ Scrisori și inscriptii ardeleni II.	3-50	2-70	Philippide, Istoria limbii române	8—	3—
„ Note critice asupra culegerii de docu-mente int. Rom.	—75	—65	Philippide, Specialistul Ro-mân	1-50	1-20
„ Studii și doc. cu pri-vire la ist. Români-lor I.	6—	5—	Plutarc, Viața lui Pericle	1—	—90
„ detto vol. III.	2—	1-70	Poltzer, Analisa alimente-lor și a beuturilor	10—	9—
„ Documente rom. din arhivele Bistriței	4—	3-20	Rădulescu-Niger, Căpitanul Ropodă	4—	1-50
Ionescu-Gion, Incercare a-supra ist. științelor	1—	—80	„ „ Doamna Kigna	2—	1-60
Ionescu-Take, Discursuri po-litice II	5—	4-40	„ „ Rustice	2—	1-60
Kalinderu, Indrumări date agenților Domeniei Co-roanei	1-25	1—	„ „ Astra, dramă	2-50	1-90
Kogălniceanu, Istoria Rom. Căința încre-derei în boerii aristocrați	1—	—80	Ramură, Domnița Ruxanda, teatru	1-50	1-32
Kotzebue, Din Moldova	2—	1-10	Ranta-Budicescu, Poezii	1—	—80
„ Lasear Viorescu	1—	1-50	Riria, Elvira, teatru	2—	1-80
Laurian, Elemente de eco-nomie politică	3—	2-50	„ Ultima rază din viața lui Eminescu	1-50	1-25
Lazare, Afacerea Dreyfuss	2—	1-20	Risler, Fiziologia și cultura grăului	3—	2-50
Lecca, Sexta, versuri	2-50	1-85	Romanescu, 30 ani	4-20	3-80
Leist, Romänische Grama-tik	2-20	1-60	Rosetti, Duioase	1-50	—80
Leonescu Duțescu-Duțu, Pe-neș Curcanul	2—	1-60	„ Valuri	1-50	1—
Lohmeyer, Un nou mijloc de a preda copiilor limba germană	2—	1-70	„ Din largul lumii	3—	2-50
Luca Benedetto de, Cuvân-tul Romei	2—	1-80	Șăinean, Studii folclorice	3-50	2-90
Lupu-Antonescu, Metodica limbii românești	3—	1-50	„ Ioan Eliad Rădu-lescu	—50	—40
Maeterlinck, Viața albinelor	3—	2-40	Sovel, Opera dlui Chendi	—50	—40
Marian, Fenomenele cerești	1-25	2-40	Schonkron, Manual practice de limba engleză	2—	1-20
„ Psihofiziologia ge-niului și a talentului	1-25	—96	Sceopul, Pribeag	1-50	1-20
„ Patru romane mici	1-25	—96	Scurtu, Eminescu's Leben și Prosaschriften	3—	2-30
„ Novele	1—	—80	Sistema ortogr. a limbei române	1—	—85
„ Vraji, farmece și desfaceri	3—	2-50	Sorcova, Clipe de repaus	1-60	1-30
„ Descănțece	4—	2-95	Speranță, Feigala	3—	2-40
Mereu, Limba italiană	2—	1-60	Stefănescu, Când a apărut omul pe pământ	3-50	2-80
Miclescu, Mama, teatru	2-50	2-10	Stefulescu, Mănăstirea Tis-mana	4—	3-50
Mihăescu, Flori de zăpadă	2—	1-60	Stoenescu, Poezii	4—	3—
Mihail Eminescu, studiu cri-tic	—90	—75	Teodorescu, Operile lui An-ton Pann	2—	1-60
Mihailu, Adieri, poezii	1—	—70	Tiplea, Poezii populare din Maramurăș	1-20	1-05
Mironescu, Școala de țăsă-torie	1—	—90	Tutoveanu, Alabastru	3—	2-40
Moro, Sybra	5—	4—	Ureche, Legende române	3-50	2-85
Moga, Manual pract. de cul-tura viei	1—	—80	Ursachi, O căsnicie, teatru	3-50	2-80
Naum, Versuri I/II	2-25	1-50	Urzică, Cultura cartofului	1-20	—80
Nădejde, Istoria limbii și literaturii române	6—	2-80	Văcărescu, Luptele Româ-nilor din 1877—78	3—	2—
Negruzzi, Poezii	2—	1-70	Vergiliu, Burdiclele și Ge-orgicele	2-60	2-19
„ Nazat	1—	—40	Vulcan, Icoane din viață	2—	1-80
			Xenopol, Spre lumină	1—	—80
			„ Brazi și putregai Războaiele dintre Ruși și Turci I/II	4—	3-20
			Jacint, Dora	2—	1-70